

Liberalismen – Putins värsta fiende

Diskussionsunderlag för Liberalerna. 2017-03-29

Sverige och andra länder utsätts för informationskrigsföring av Ryssland. Denna tar sig flera intryck och syftar till att försvaga våra samhällen och att hävda den ryska regimens intressen.

Den svenska regeringen har tillfört 500 miljoner kronor till civil beredskap. 60 miljoner kronor är öronmärkta för kommuners beredskapsplanering.

Under det Liberala riksmötet, för liberala kommun och landstingspolitiker, i Västerås den 18-19 Mars 2017 leddes diskussioner om hur Sverige och kommunerna skall svara mot de nya hoten. Denna rapport sammanfattar säkerhetsläget avseende informationskrigsföring mot Sverige och redovisar vilka politiska förslag och prioriteringar. Denna sammanfattande rapport kan användas för vidare diskussioner i liberalerna, i kommunföreningar och på andra nivåer i partiet.

Med liberala hälsningar,

Allan Widman, Riksdagsledamot i försvarsutskottet, försvarspolitisk talesperson

Martin Ängeby, Generalsekreterare, Svenskt Internationellt Liberalt Centrum (Silc)

Säkerhetsläget

Det råder inte fred i vår tid. Ett pärlband av öppna väpnade konflikter sträcker sig från Sydkinesiska sjön i öster, till Pakistan, Afghanistan, Ukraina, Syrien, Irak, Libyen och Mali. Flera av krigen håller sig inom en nations gränser, men regionala makter har intressen i krigen, och krigar de facto mot varande genom ställföreträdare.

Säkerhetshotet är bredare än risken för regelrätt invasion. Cyberattacker, hackning och statsfinansierad terrorism är ett medel i lågintensiv krigsföring, liksom spionage, infiltration, destabilisering och desinformationsattacker.

Sveriges beredskap är inte god. Tillskotten av nya försvarsanslag är otillräckliga. Sveriges försvar befinner sig fortfarande nära historiskt låga nivåer. Medan krigsmakten har reducerats till minimum så är civilförsvaret helt avvecklat.

God grannsämja är vår vilja men inte vår verklighet. I vårt närområde är Ryssland det största säkerhetshotet. Den ryska regimen är emot en liberal världsordning. Den ryska regimen är intolerant på hemmaplan, mot etniska, religiösa och sexuella minoriteter. Ambitionen att dominera länder i Rysslands omgivning är helt öppen politik. Ryssland har inte förklarat krig mot något land, men har likafullt invaderat Georgien och Ukraina, och understödjer utbrytarregioner i Armenien och Moldavien. Ryssland är också stridande part i inbördeskriget i Syrien.

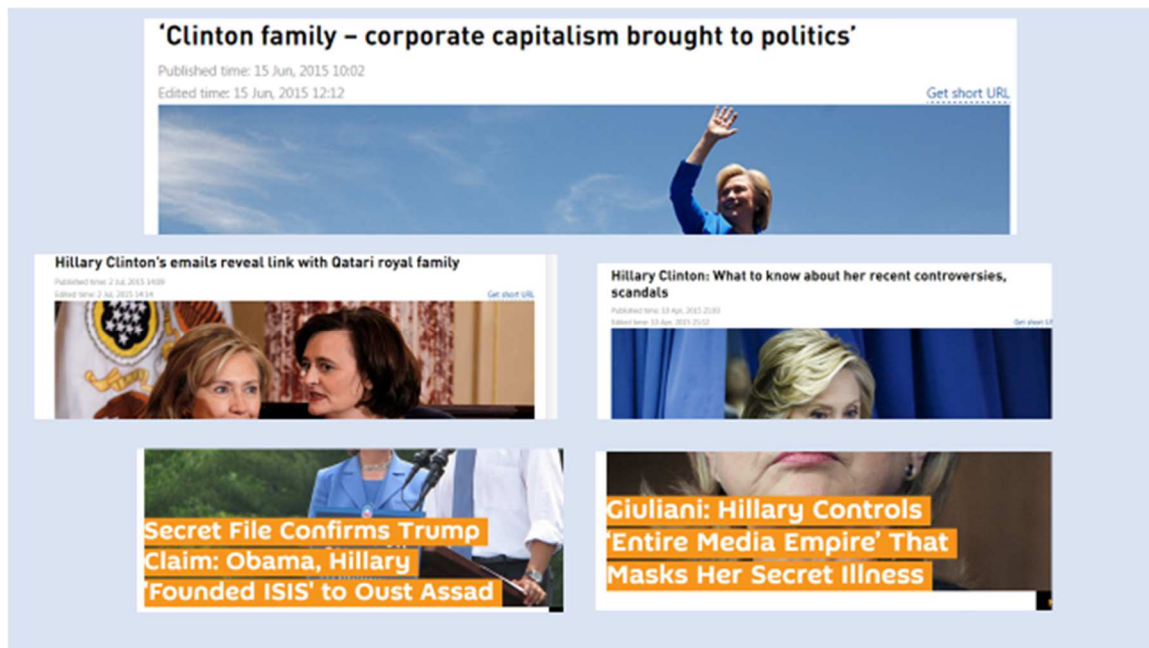
Informationskriget

Kreml har en tydlig dagordning. Man vill skapa en bild av Ryssland som en supermakt. Man vill manipulera det politiska landskapet i andra länder. Kreml sprider offensivt information och desinformation, genom egna och andras kanaler, som förstärker Kremels världsuppfattning. Genom detta vill man bidra till politiska schismer mellan USA, EU och EU:s grannländer. Man vill så splittra mellan NATO-länder och man vill förebygga NATOs utvidgning. Kreml vill också främja nationalistiska, konservativa och religiösa krafter i demokratiska länder. Överideologin är auktoritär. Kreml förespråkar en ideologi som har homogenitet och ordning som högsta mål. Social oro och konflikter i andra länder tas som intäkt för att den ryska modellen är överlägsen den liberala modellen. Kremis ser på internationellt samarbete som ett nollsummespel, där det inte finns några överenskommelser där båda parterna är vinnare.

Kreml använder flera olika offensiva verktyg för att uppnå sina mål:

Statsmedier tillförs stora resurser för att sända i andra länder, på flera språk. Tevekanalen *Russia Today* (numera med namnet RT) tillskapades 2005. Anslagen har ökat tiofalt, från 30 miljoner dollar 2005 till 300 miljoner dollar 2016. Kanalen sänder på ebegelska, arabiska, spanska, tyska och snart även franska. Nyhetsförmedlingen *Sputnik* finns på över 30 språk. Den har funnits, och kommer troligen att återuppstå, på svenska.

Dataintrång/hackning genomförs med syfte att påverka politiska processer. När det väl är etablerat att information har läckt så kompletteras riktiga uppgifter med falska uppgifter som hänсыftas till den läckta informationen.

Flera tjänstemän i det demokratiska partiet hackades under presidentvalskampanjen i USA. Falsa uppgifter blandas med riktiga, och syftet är att skapa en bild av intriger och konspirationer.

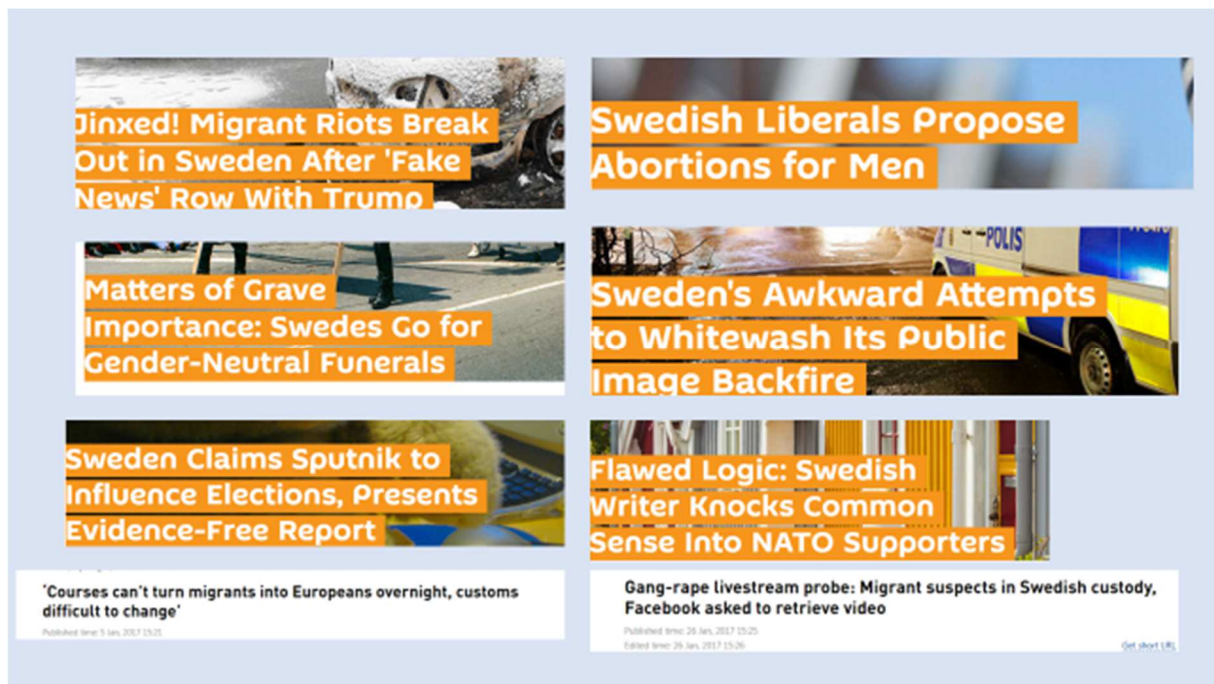
Ett nytt vapenslag – trolltrupperna – krigar aggressivt på internet. Dagens nyheter rapporterar om en trollfabrik i Sankt Petersburg med 250 anställda som sprider falsk information, som fyller kommentarsfält med falska uppgifter och som hotar och trakasserar journalister och vanliga människor som ifrågasätter Kremls världsbild.

PR-firmor anlitas och proryska civilsamhällesorganisationer får finansiering. New York Times rapporterar om den amerikanska PR-firman Ketchum som får miljontalsdollar av Kreml för att främja en rysk världsbild och intressen, med minst 30 anställda som arbetar i sex länder på det "ryska kontot". I Sverige har något som kallas "det Svenska Fredsrådet" hållit anti-NATO-seminarium, på ABF-huset i Stockholm. i samarbete med ett Kremlanknutet institut. I detta seminarium talade Vänsterpartiets riksdagsledamot Stig Henriksson.

Kreml finansierar extrema partier, både till höger och till vänster. Franska Front National har fått banklån på över 40-miljoner från Kreml-nära banker för att driva presidentvalskampanj. Partiledaren Marine le Pen säger offentligt att annekteringen av Krim är riktig och att Putin är en beundransvärd ledare som främjar ryska folkets intressen. Brexitförespråkaren Nigel Farage (UKIP) hyllar Putin som den mest beundransvärde politiska ledaren av idag. Högerextrema Jobbik i Ungern har ett nära förhållande till Kreml, som deltar med representanter i partiets möten i Ungern. I Grekland har både vänsterextrema Syriza och högerextrema/nazistiska Gyllene Gryning. Greklands utrikesminister Nikos Kotzias har en nära relation till Putins chefsideolog Alexander Dugin. Och flera medier rapporterar uppgifter om rysk finansiering av Gyllene gryning. Båda partierna har en pro-Rysk retorik. Greklands regering motsätter sig sanktioner mot Ryssland relaterade till invasionen av Ukraina. I Nederländerna väcktes ett folkinitiativ till folkomröstning, som genomfördes 2016, i frågan om Ukrainas associationsavtal med EU. Nejkampanjen hade tydliga kopplingar till Kremls intressen och vann omröstningen. I Sverigedemokraternas Europaparlamentsgrupp finns flera uttalade Kreml-vänner och gruppen, inklusive SD, röstar oftast på en Kremlvänlig linje.

Läget i Sverige

Sverige utsätts för hackerattacker, dataintrång, trolning, infiltration och politisk finansiering. Ledande SD politiker drar sig inte för att ställa upp som kommentatorer av svensk politik i *Russia Today*. Desinformationsverksamheter som Avpixlat, Granskning Sverige, Fria Tider och Fria Tider har inte någon transparent intäktsredovisning, och annonsering köps av obskyra Ryska affärsintressen. Desinformationen från RT och Sputning vidareförmedlas okritiskt på desinformationsplattformarna och sprids viralt genom en mängs grupper och konton i sociala medier. Bilden som förmedlas är Kremls bild, av ett försvagat land i behov av konservativa värderingar och auktoritärt ledarskap.

Sverige bilden i rysk desinformationsspridning: oreda, tokig liberalism, konspirationer och våldtäkter.

Moteld

Hoten är nya och motkrafterna mobiliseras just nu. EU har etablerat arbetsgruppen East Stratcom med uppdraget att främja fria medier och motverka desinformation. Sverige har ökat anslagen till MSB och har tagit nya initiativ för utlärning av källkritik i skolan. Sverige har också närmat sig NATO. I EU:s östliga grannskap finns organisationer som arbetar aktivt för att avslöja desinformation och propagandakrigföring, till exempel *Stop Fake!* i Ukraina.

Att utforma politiska åtgärder

Liberalerna står för en skola som lär ut kunskap och ger verktyg för en verklighetsbaserad uppfattning hos eleverna. Liberalerna står för internationellt samarbete med demokratiska länder och ett Svenskt medlemskap i NATO. Liberalerna står upp för principen att varje (grann)land har rätt att välja sin egen säkerhetspolitik. Liberalerna vill ge större anslag till försvarsmakten och vi vill återetablera civilförsvaret.

Under liberalernas riksmöte i mars 2017 samlades en mängd andra förslag in. Vi sätter upp dem här, utan värdering, för Liberalernas medlemmar att diskutera vidare.

Nationellt

- Stärk det psykologiska försvaret
- Bygg upp kontraspionaget
- Utveckla kapacitet för motattack
- Stärk skyddet mot attacker mot vitala samhällsfunktioner, tex RAKEL
- Höj den civila beredskapen
- Prioritera destabiliseringsskydd i det internationella samarbetet
- Tillför mer resurser till opinionsbildning och bildning när det gäller psykologisk krigsföring
- Prioritera stöd till liberala/frihetliga krafter i Ryssland i de svenska reformbiståndsanslagen.
- Tillför statliga medel för källgranskning på nätet.
- Ge forskningsanslag för att inventera och dokumentera informationskrigsföringen, både till forskningsinstitut och till säkerhetstjänsten.
- Ställ krav på kommunerna att det finns plan för fred, kris och krig
- Se över civilsamhällespolitiken och mediestödspolitiken och skärp kriterierna för offentligt stöd.
- Driv på för ett Europeiskt FBI, med nya argument
- Utred möjligheterna samt för och nackdelar med att dra in sändningstillstånd för Russia Today
- Driv inte en anti-Rysk linje. Linjen ska vara anti-Kreml och vi ska fortsätta verka för fritt resande och utbyte inom forskning, utbildning och civilsamhälle.
- Verka för etableringen av ett europeiskt Public Service
- Återuppta ryskspråkiga SR-sändningar
- Väck frågan om någon slags KRAV-märkning för medier

Kommunalt

Sextio miljoner kronor har anslagits till kommunernas beredskapsarbete. Det blir i genomsnitt ca 290 tusen kronor per kommun. Hur bör kommunerna använda dessa och andra medel? Förslag:

- Utbilda personal/nyckelpersoner i säkerhet kring datasystem och media
- Saminvestera (i kommunsamarbete) i IT-säkerhet
- Inventera säkerhetsriskerna
- Skapa förutsättningar för lokalt hållbar infrastruktur
- Öka invånarnas mentala beredskap och gör klart vad individen förväntas ta ansvar för
- Skolan: lär ut sanningskriterier och källkritik
- Inför akut beredskap avseende material, medicin, förnödenheter. Sätt nya tidsramar för lager.
- Inventera skydd för vitala funktioner: IT-säkerhet, el, livsmedel, vatten och skyddsrum.
- Upprätta regionala beredskapsplaner.

- Håll kris- och beredskapsövningar med tätare intervall.
- Ta upp frågan om beredskap i mellankommunala samarbeten (tex SKL) så att kommunerna kan lära av varandra
- Tillför medel för kampanjer om källgranskning i skolor

Den liberala partiorganisationen och medlemmarna

- Prioritera NATO som en valfråga och se till att medlemmarna är pålästa
- Lyft NATO-frågan, till exempel genom ett Sverige besök av fd NATO-chefen och Liberalen Anders Fogh Rasmusen.
- Mana medlemmarna att delta mycket aktivt i sociala medier, både med granskning och, så klar, med att sprida liberal politik
- Valspråket Frihet måste försvaras!
- Klargör för alla medlemmar hur informationsattacker och trollning rapporteras inom partiet. (alltså att det är Anders Yngman på riks som är säkerhetsansvarig)
- Öka säkerhetsberedskapen i partiorganisationen, för cyberattacker, hackning, trollning och smutskastning.
- Ta ställning till hur medlemmar som sprider falska information ska hanteras
- Uppdatera partiets policy för intern IT-säkerhet.
- Håll möten om riskanalys i kommunföreningarna
- Ta fram nya förslag på nationell politik för Liberalerna med hänsyn till informationskriget
- Arbeta, genom SILC, med ryska och ukrainska liberaler för att förmedla en korrekt bild och uppfattning om rysk inrikespolitik.
- Öka samarbetet med Liberaler internationellt